

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าที่เข้ารับการรักษานอนผู้ป่วยในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาแผนจำหน่าย และลักษณะของแผนจำหน่ายตามแนวทางการสร้างแผนจำหน่ายของสภาการวิจัยการแพทย์ และสุขภาพแห่งชาติ (NHMRC, 1998) และแนวคิดกระบวนการวางแผนจำหน่ายของแมคคีแฮน (McKeehan, 1981) โดยกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วยทีมสหวิชาชีพที่พัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 คน ผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าที่เข้ารับการรักษานอนผู้ป่วยในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน และญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน บุคลากรทีมสหวิชาชีพผู้ทดลองใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ที่พัฒนาขึ้นจำนวน 12 คน ระหว่างเดือนมีนาคม 2553 ถึงเดือนสิงหาคม 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทีมสหวิชาชีพเกี่ยวกับการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ วิชาชีพ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรทีมสหวิชาชีพเกี่ยวกับการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ และ ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการนำแผนจำหน่ายมาทดลองใช้ โดยผู้ศึกษาได้ใช้แบบสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทีมสห

วิชาชีพเกี่ยวกับการใช้แผนจำหน่ายของ พิมพ์ใจ พิฑาคำ (2551) ซึ่งมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) เท่ากับ 1.0

2. แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้ป่วยเกี่ยวกับการได้รับบริการตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา เคยหรือไม่เคยเข้ามารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลสวนปรุง ถ้าเคยระบุจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษารูปแบบผู้ป่วยใน และ ประสพการณ์ (ระยะเวลา) ที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ป่วยเกี่ยวกับการได้รับบริการตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ ผู้ศึกษา และทีมพัฒนาสร้างขึ้น และ ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนจำหน่าย ฯ แล้วนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อความเหมาะสมของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้ศึกษาและทีมพัฒนาได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับญาติ/ผู้ดูแล เกี่ยวกับการได้รับบริการตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของญาติ/ผู้ดูแลเกี่ยวกับการได้รับบริการตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ และส่วนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนจำหน่าย แล้วนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อความเหมาะสมของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษา และทีมพัฒนาได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง

ผลการศึกษาพบว่า

1. แผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้า ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของแมคคีสแตน มีเนื้อหาประกอบด้วย 1) การประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและผู้ดูแล 2) สรุปปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและผู้ดูแล 3) ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล และการประเมินผลทางการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยและผู้ดูแล และ 4) ผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่คาดหวัง ภายหลังผู้ป่วยจำหน่ายคือการลดลงของอัตราการกลับมารักษาซ้ำของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า การลดลง

ของจำนวนวันนอนโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า และคุณภาพที่ดีของการสนองความต้องการของผู้ป่วย และผู้ดูแล

2. ความคิดเห็นในการใช้แผนจำหน่ายของบุคลากรสหวิชาชีพ มีความพึงพอใจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นในการใช้แผนจำหน่ายของผู้ป่วย และผู้ดูแล มีความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

แผนการจำหน่ายที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นเอกสารมาตรฐานที่สามารถนำไปใช้ให้การพยาบาลผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การนำแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ควรมีการนำเสนอผู้บริหาร กำหนดการใช้แผนจำหน่าย เป็นนโยบายของโรงพยาบาลสวนปรุง เพื่อความชัดเจน และความร่วมมือของสหวิชาชีพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และองค์กร

2. การนำแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ไปใช้กับหน่วยงานอื่น ควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับกับบริบทของหน่วยงาน

3. กิจกรรมบางกิจกรรมในแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้นำไปใช้ต้องได้รับการอบรมก่อน เช่น การประเมิน HoNOS การประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9 คำถาม (9Q) ประเมินการฆ่าตัวตายด้วยแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (8Q) และแบบประเมินระดับความรุนแรงของภาวะซึมเศร้า ด้วยแบบประเมิน Hamilton Rating Scale for Depression (HAM-D) เป็นต้น

4. ควรมีการปรับปรุงแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ตามหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์

5. วิธีการ หรือขั้นตอน ของการพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคอื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประสิทธิผล การพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อัตราการกลับมารักษาซ้ำ อัตราการกลับซ้ำ อัตราการเกิดเป็นใหม่ และจำนวนวันนอนโรงพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าได้รับการดูแลอย่างครอบคลุม มีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง
2. ควรให้ผู้ป่วย และญาติหรือผู้ดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนจำหน่ายร่วมกับทีมสุขภาพให้มากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาการพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าในแผนกผู้ป่วยนอกด้วย เพื่อให้ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าได้รับการดูแลอย่างครอบคลุม มีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง